

πολιτικῶν ἀντιπάλων εἶναι σήμερα ἐγκληματικὸ καὶ μαζὶ μωρὸ ἔργο.

Οἱ γελοῖοι, μέσα στὴ δυστυχία τους, δύο πρώην ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐλληνικοῦ στρατοῦ, ποὺ ἀποπειράθηκαν νὰ δολοφονήσουν τὸν πρωθυπουργὸ τῆς Ἑλλάδος, ἔπαιξαν ρόλο κοινῶν ἀπάχηδων κρυμμένοι πίσω ἀπὸ σωροὺς ἐμπορευμάτων στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τῆς Λυών στὸ Παρίσι. Ἡ ἡγώ ποὺ ἔσυρθηκε ἀπὸ τὶς ἐκπυρροσοκροτήσεις τῶν ὅπλων τους θὰ ἔνοιωσαν ἀμείλικτα νὰ τοὺς περιπαῖξει. Ἡταν δὲ περίγελος τῆς ἡρωϊκῆς ἀποστολῆς ποὺ ἔταξαν οἱ δυστυχεῖς στὸν ἑαυτό τους.

Καὶ ὅμως ἔτσι τοὺς εἶχε μάθη τὸ ἐπάγγελμά τους, τὸ περιβάλλον τους — νὰ σκοτώνουν τὸν ἔχθρό τους. Ναι ὁ ἔχθρὸς τοὺς ἔλεγαν ὅτι εὐρίσκεται πίσω ἀπὸ κεῖνο τὸ βουνό, πίσω ἀπὸ κεῖνο τὸ δρόσημο. Γιατὶ ὅχι καὶ μεταξύ μας;

Ἡ γυμναστικὴ ἔνδια ἐνστίκτον φυτευμένον καὶ ποτισμένον μὲ φροντίδα ἀπὸ γεννεὲς τὸ θρασεύει σὲ σημεῖο ποὺ νὰ εἶναι ἀνίκανο νὰ κάνῃ διακρίσεις. Γιατὶ δὲ ἔχθρὸς δὲ θὰ ἥταν καὶ μέσα στὴν οἰκογένεια; Ὁποιος μᾶς ἐμποδίζει τὰ σχέδια, τὶς ἰδέες, τὰ καροτίσια; Ὁποιος δὲν εἴμαστε ἔμεις. Ὁ ἔχθρος... Παραέενη ἔνοια, δὲν εἶναι; ποτίσετε μὲν αὐτὴ ἔναν ἀνθρώπο καὶ συστήσετε τοὺς ἔπειτα νὰ κάνει ἀπαραίτητες διακρίσεις. Θὰ ἥταν φρονιμώτερο νὰ ἀρχίζετε ἀπὸ πρόν...

Ἐξαλλοὶ ἀπὸ τὴν εἰδηση τῆς δολοφονικῆς ἀποπέίρας κατὰ τοῦ ἀρχηγοῦ των, οἱ βενιζελικοὶ ἀκόλουθοι γύρεψαν νὰ πάρουν τὸ αἷμα πίσω. Ἡ τιμῆ! Ἡ ἀποκατάσταση τῆς τιμῆς! Ἔνας ἔχθρὸς περνοῦσε μὲ αὐτοκίνητο. Νὰ σταματήσῃ! Καὶ λογχίσθηκε...

Τί σκληρὸ μεῖρα ἥταν φυλαγμένη στὸν δνειροπόλο Ἱωνα Δραγούμη. Κατεβασμένος ἀπὸ τὶς ἰδεολογικὲς οὐτοπίες του στὸν τραχὺ πολιτικὸ ἄγνων, τὶ ἄλλο ἔκανε παρὰ νὰ φίγην γύρω του μερικὲς διαβεβαιώσεις γιὰ νὰ παίρνη κουράγιο καὶ ὁ ἕδιος, τὶ ἄλλο παρὰ νὰ σέρνη μαζὶ του τὴν ἀνθεράπευτη ἀδυναμία τῶν ἰδεατῶν δνειρῶν του ποὺ ἤτοι συν μάταια νὰ στηριχθοῦν ἐπάνω σὲνα βασιλικὸ σύμβολο, κορώνα κάποιου ἔπεισμένου ἔθνισμοῦ. Τί ἄδικος θάνατος γιὰ ἔναν ἀνθρώπο! Καὶ ποιὸ θλιβερὸ θέαμα, ἡ ἔξουσία ποὺ δρίσθηκε νὰ φυλάγη τὴν ζωὴ τῶν πολιτῶν, νὰ μαχαιρώνη ἔναν ἀντίπαλο τῆς κυβερνήσεως. Λησταρχεῖ...

Ο ἔξολοθρευτὴς καγχάζοντας θέλησε νὰ δόσῃ τὴν ἔννοια τῆς ζωῆς: φίλους κι ἔχθροὺς δὲν θάνατος σὲνα τραπέζη σμύγει.

ΛΟΥΚΗΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ο κ. Βενιζέλος γύρισε ἀπὸ τὴν Εὐρώπη τραυματισμένος διπλά αὐτὴν τὴν φορά. Ἀπὸ τὶς σφαῖρες δυὸ φανατικῶν ἀντιβενιζελικῶν ἀπότακτων ἀξιωματικῶν καὶ ἀπὸ τὰ Ἰουλιανὰ γεωνότα. Στὴν τελευταία ἐκρυθμη πολιτικὴ ίστορία τοῦ τόπου μας ποὺ καὶ οἱ δυὸ ἀντιμαχόμενες πολιτικὲς φατρίες ἀγωνίστηκαν μὲ τὸν ἕδιον τυφλὰ φανανισμὸ γιὰ τὴν ἐπικράτηση τῶν πολιτικῶν των ἀντιλήψεων τὰ Νοεμβριανὰ καὶ τὰ Ἰουλιανὰ — μὲ δλες τὶς

άνομοιούτητες άναμεταξύ τους — είναι τὰ δυὸ μεγάλα στίγματα ποὺ δείχνουν σὲ ποιὸ βαθμὸ βρίσκεται ὁ πολιτισμός μας καὶ πόσο ἔξελιγμένη είναι ἡ ἐπικρατοῦσα ἀστικὴ τάξη. Οἱ «φιλελεύθεροι» ἀν καὶ είχαν δώσει ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γύρισαν νικητὲς μὲ τὴ ξένη ἐπιβολὴ ἀπὸ τὴ Θεοσαλονίκη δείγματα τῶν ἀνελεύθερων μεθόδων τους, πάντα ὅμως κρατοῦσαν μερικά προσχήματα καὶ ἐπέμειναν τουλάχιστον γιὰ τὴν ἔξωτερικὴ κατανάλωση νὰ παρουσιάζουν τὸ Κόμμα τους προοδευτικό, πραγματικὰ φιλελεύθερο δηλώνοντας πώς ὅ,τι ἔκαμαν ἀνελεύθερο ἦταν «ἔργον ἀνάγκης». Τὰ Ἰουλιανά ὅμως ἔσκεπτασαν τὸν Βενιζελισμὸ ἀπὸ ὅλες τὶς μεριές του. Πεντακόσιοι παλιανθρῶποι μὲ τὴν προστασία τῶν Ἀρχῶν τρομοκράτησαν τὴν Ἀθήνα γιὰ λίγες ὥρες, ὁδηγημένοι καὶ βαλμένοι ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔκαναν στὸ διάστημα τοῦ πολέμου ἑκατομμύρια καὶ πῆραν γαλόνια «ἔλειο βενιζελισμοῦ». Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους Κωσταντινοὺς πῆρε ἡ μπόρα καὶ τὴ σοσιαλιστικὴν ἐφημερίδα «Πιζοσπάστης» ποὺ ἀποτελεῖ ἕνα φωτεινὸ σταθμὸ μέσα στὴν Ἑλληνικὴ δημοσιογραφία καὶ εἶναι τὸ ἡμερίσημον ὅργανον τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος. Κάποιος ἀνώτερος στρατιωτικὸς στὰ παράπονα τῶν σοσιαλιστῶν καὶ στὶς ἔντονες διαμαρτυρίες τῶν ἐργατῶν ποὺ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἔφταναν στὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο γιὰ τὴν ἐπίθεση τοῦ «Πιζοσπάστη» ἀπίντησε «— βρέ ἀδελφὲ γράψετε ἀρθρὰ βενιζελικὰ νὰ μὴ σᾶς πειράζουν, τί θέλετε νὰ σᾶς κάμω, στὴν Ἑλλάδα ἐμεῖς δὲν ἀναγνωρίζουμε σοσιαλισμό....». Ἡ ἀπάντηση σύντῃ εἶναι τυπικὴ γιὰ νὰ χαρακτηρίσῃ τὰ γεγονότα τῆς 31 Ἰουλίου καὶ νὰ μᾶς δώσῃ τὴν μανταλιτὲς ὅλων ἐκείνων ποὺ ὅργανωσαν τὶς βάρβαρες σκηνὲς ἀπὸ αἰσθήμα αὐτοσυντηρησης.... ἀπὸ φόρῳ γιὰ τὰ πλούτη τους.... Ἡ τραγικὴ ὅμως δολοφονία τοῦ Ἰω. Δραγαύμη ἀπὸ τὰ ὅργανα τῆς ἔξουσίας καὶ τῆς.... ἀσφαλείας στάθηκε τὸ μοναδικὸ ἀντιφάρμακο νὰ σταματήσῃ ἡ ὀχλοκρατία τῶν νεοπλούτων τοῦ Βενιζελισμοῦ. Ξένη ἐπέμβαση ἔβαλεν ἀμέσως νερὸ στὸ κρασί τους, καὶ ἔτσι τὰ ὑπερευαίσθητα νεῦρα μερικῶν ἀδιαλλάκτων ἔπεσαν.

Μὲ τὸ τελευταῖο ἀνοιγμα τῆς νεκραναστημένης Βουλῆς τῆς 31 Μαΐου μάθαμε πῶς οἱ ἐκλογὲς γίνονται στὶς 25 τοῦ Ὁκτώβρη. Ὁ στρατιωτικὸς νόμος καὶ ἡ λογοκρισία θὰ «ἀρθοῦν» τὴν παραμονὴ ἵσως, οἱ στρατιῶτες θὰ ψηφίσουν στὸ Μέτωπο μὲ ψηφοδέλτιο ποὺ θὰ τὸ δίνουν σὲ μιὰ ἐπιτροπὴ στρατιωτική.... χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτραπῇ νὰ γίνῃ ἐκεῖ προπαγάνδα προεκλογική, σύτε νὰ κυκλοφοροῦν οἱ σοσιαλιστικὲς ἐφημερίδες «Ἐργατικὸς προεκλογικός», σύτε νὰ κυκλοφοροῦν οἱ σοσιαλιστικὲς ἐφημερίδες «Πιζοσπάστης» καὶ «Φωνὴ τοῦ Ἐργάτη» — Μὲ ἄλλα λόγια οἱ στρατιῶτες θὰ ἐκφράσουν τὴν ἐλευθέραν τῶν θέληση, κατὰ τὴν συνταγματικὴν φρασεολογία, μὲ τὸν ἴδιο τρόπον ποὺ παρουσιάζουν ὅλα στὸ συνταγματάρχη τους. Γεννάται ὅμως ἀπὸ τὴν βιάση τῶν βενιζελικῶν νὰ κάμουν ἐκλογὲς μιὰ ἀπορία. Γιατί ἄραγε αὐτὴ ἡ προθυμία γιὰ τὶς ἐκλογὲς ἀφοῦ εἶναι δὰ γνωστὸ καὶ στὰ πολὺ μικρὰ παιδάκια πῶς οἱ ἐκλογὲς δὲν συμφέρουν στὸ Βενιζελικὸ κόμμα. Γιὰ ὅσους ἔμαθαν τὰ «ἀπόρρητα» τοῦ Συνέδριου τῆς Λουκέρνης (Αὔγουστος ν. ἡ.), ξέρουν πολὺ καλά τὸ μυστικό. Ὁ Ἀγγλικὸς καπιταλισμὸς προετοιμάζει νέες ἀντιπολεσβικὲς ἐνστρατείες στὸν Καύκασο. Ὁ Ἐλληνικὸς στρατὸς — ἔνεκα ἀπὸ τὸ μεγάλωμα τῆς Ἑλλάδος — ἔχει ὑποχρέωση νὰ ἔξακολουθήσῃ τὴ μισθοφορικὴ στρατιωτικὴ του ἀποστολὴ καὶ ἔξω ἀπὸ τὰ ἔνθνογραφικὰ σύνορα τοῦ νέου κράτους. Ὁ ρολος τοῦ χωροφύλακα τῆς Ἀνατολῆς ποὺ τοῦ ἐπεβλήθηκε θὰ εἶναι πολὺ ζόρικος. Τ' ἀγγλικὰ

συμφέροντα ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ στρατιωτική προστασία καὶ οἱ Μπολσεβίκοι ἀπὸ τὸν Καύκασο γυρεύουν νὰ ἔσπλαθοῦν στὴ Περσία. Χαρακτηριστικὴ καὶ μεγαλόστωμη εἶναι ἡ ἀπάντηση τοῦ Κράσσιν στὸν Λώψδ Τζώρτζ. «— Ἡ Ἀγγλία εἶναι μακρύτερα ἀπὸ τὴν Μόσχα, ἀπ' ὅσο ἡ Μόσχα κι οἱ Ἰνδίες...». Οἱ φαρισαϊκές στὸν Πόντο παίρνουν καὶ δίνουν καὶ δυὸ ἀντίθετες ἐπιφορές ἀνταγωνίζονται γιὰ τὴν ἐπικράτηση τους στὴν Ἀρμενία. Ἀλλὰ καὶ στὰ Βαλκάνια δὲν εἶναι ὥρεμη ἡ τωρινὴ μεταπολεμικὴ περίοδο. Οἱ ἐκδηλωμένες προθέσεις τῆς Σοβιετικῆς Δημοκρατίας νὰ βοηθήσῃ καὶ μὲ στρατιωτικὴ ἐπέμβασή της, τὸ ἔξαλωμα τοῦ κουμουνισμοῦ στὴν Βουλγαρία γέννησαν τὴν ἀνάγκη στὰ σημερινὰ ἀστικὰ Κράτη τῆς Βαλκανικῆς νὰ συμπήξουν τὴν •Μικρὴ Ἀντάντ•. Δὲν ἔρομε ἂν ὁ Γαλλικὸς καπιταλισμὸς θὰ εύνοησῃ τὸ νέον αὐτὸν Βαλκανικὸν ἀστικὸ συνασπισμό, ἐκεῖνο δμως ποὺ εἶναι βέβαιο γιὰ μᾶς τοὺς Ἐλληνες εἶναι πῶς θάχωμε νέες ἐκστρατείες ἀπὸ τὴν ἐπαύριο τῶν ἐκλογῶν τῆς Ἐθνοσυνέλευσης. Τόσο τὸ βενιζελικὸ κόμμα, ὅσο καὶ ἡ ἀστικὴ ἐνωμένη ἀντιπολίτευση ἔκαναν δηλώσεις στὴ Διάσκεψη τῆς Λουκέρνης καὶ τοῦ Αἰξ-λε-μπαίν πῶς «ἀναλαμβάνουν τὴν υποχρέωση χάριν τοῦ πολιτισμοῦ νὰ ἐπιστρατεύσουν καὶ πάλιν τὸν Ἐλληνικὸν λαὸν ἵνα γύση τὸ αἷμα του ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ κατὰ τῆς βαρβαρότητος...». Οἱ δηλώσεις αὐτὲς συνετέλεσαν πολὺ γιὰ νὰ ἐνδιαφερθοῦν οἱ Σύμμαχοι στὶς ἐκλογές μας. «Αν δὲ ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνηση Τζολίτη σήμερα ἔρωτοροπεῖ φανερά μὲ τὴν ἀντιβενιζελικὴ Ἀντιπολίτευση εἶναι γιατὶ πήρε τὴν υπόσχεση πῶς τὸ Βορειοπειρωτικὸ θὰ λυθῇ κατὰ τρόπο συμβιβαστικὸ χωρὶς νὰ θυχθοῦν τὰ οἰκονομικὰ συμφέροντα τῆς Ἰταλίας. Δηδαბὴ ἀπὸ δλες αὐτὲς τὶς παρασυναλαγές καὶ τὶς πολιτικὲς μανούβρες βγαίνει τὸ συμπέρασμα πῶς ἔξαπολονθεῖ καὶ μετὰ τὸν τρομερὸν αἵματοκυλισμὸ τοῦ 1914-18, ἡ ἀγοραπωλησία τῶν λαῶν. Αὐτὴ τῇ φορά δμως ὁ καπιταλισμὸς μᾶς φαίνεται πῶς σκάβει τὸ λάκκο του, συντομεύοντας μὲ τοὺς νέους πολεμικοὺς τυχοδιωκτισμούς του τὸ ἔξαλωμα τῆς κοινωνικῆς ἐπανάστασης. Γιὰ μᾶς δμως ἀνένεάρτητα ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ καὶ κρατικὴ ἀντοχὴ τῶν ἄλλων οἱ κατὰ παραγγελίαν ἐκστρατείες διπλά μᾶς εἶναι ἐπικίνδυνες. Πρῶτα-πρῶτα φανατίζομε καὶ ἔχτνοῦμε τὸ ἄγριο ἔθνικιστικὸ ἔνστικτο τῆς ἐκδίκησης στὴν Τουρκικὴ φυλὴ σὲ σημεῖο ποὺ καὶ ἀν ἀκόμη κρατιθῆ ὁ Διεθνῆς καπιταλισμὸς στὴν κρατικὴ του ὑπόσταση καὶ κυριαρχία, πάλι μόνοι μας δὲ θὰ μπορέσωμε νὰ τὰ βγάλωμε πέρα ἀφοῦ θὰ εἴμαστε υποχρεωμένοι νὰ κρατοῦμε πολὺ στρατὸ καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει νὰ διαθέτωμε τὸν ἐλληνικὸ προϋπολογισμὸ γιὰ τὰ πολεμικὰ ὑπουργεῖα. »Επειτα εἶναι πολὺ ἐνδεχόμενο καὶ πιθανὸ πῶς ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἰταλία δὲ θὰ θελήσουν νὰ ἀφίσουν τὴν Τουρκία νὰ τὴν ἔκμεταλλεύεται στὸ ἀκέραιο ὁ Ἀγγλικὸς ἴμπεριαλισμός. Νέοι συνδιασμοὶ πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς διαμάχης θὰ συμπτυχθοῦν κι ἐμεῖς δὲν μποροῦμε νὰ παῖξωμε δπως τώρα τὴν τυφλόμυγα. Θὰ κολήσωμε στὸν ἔνα συνδυασμὸ — μᾶλλον στὸν ἀγγλικὸ κι ἔτσι θάχωμε τὸν ἀντίθετον ἀνταγωνισμὸ νὰ μᾶς πολεμᾶ φανερά. »Η δεύτερη ἐπιφύλαξη μας — ἐκτὸς ἀπὸ τὶς σοσιαλιστικὲς ὀρχές καὶ πετοιθήσεις μας — πηγάζει καὶ ἀπὸ μάλιν ἄλλην αἰτία. (Σημειώνομε ἐδῶ πῶς κρίνομε τὰ πράγματα ἐπάνω ὅχι στὸ δικό μας πρόγραμμα καὶ ὅπως ἐπρεπε νὰ εἶναι ἀλλὰ δπως εἶναι σήμερα, ἀντικειμενικά καὶ ἀπὸ τὴν ἀστικὴ τους περιωτή). »Η αἰτία αὐτὴ εἶναι ὅτι οἱ δεκάχρονοι πόλεμοι μὲ τὶς ἀναπόφευκτες κακουγίες, μὲ τὴν ἐλλειψη σοβαρῶν μετόπισθεν ὑπηρεσιῶν καὶ πρό παντὸς μὲ τὴν ἐλλειψη διοργάνωσης σὲ ἄφθονα μέσα ὑγιειο-

νομικῆς ὑπηρεσίας, ἡ Φυλή μας ἔξαντλεῖται καὶ ἐκφυλίζεται. Καὶ μαζὸν προσθέτομε καὶ τὸν ἄλλο σοβαρὸν καὶ σπουδαιό λόγον. Ὁ δργανισμός μας δὲν εἶναι ἄξιος λόγου, βρίσκεται ἀκόμα στὴν πρωτόγονη ἔξέλιξή του. Οἱ δημόσιες ὑπηρεσίες παρουσιάζουν τὸ ἐλεεινότερο θέαμα τῆς κρατικῆς μας ἀποσύνθεσης καὶ παράλυσης. Ἡ Γραφειοκρατία καὶ ὁ Χωροφυλακισμὸς εἶναι δυὸς πληγὲς ποὺ δὲ γιατρεύονται εὔκολα. Οἱ ὑποχρεώσεις ποὺ δημιουργοῦν οἱ συνυθῆκες τῆς Εἰρήνης γιὰ τίς μειοψηφίες εἶναι τέτοιες ποὺ νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἐκτελεσθοῦν. Ἡ σύγχιση θὰ βασιλεύσῃ παντοῦ καὶ κανένα ἀστικὸ κόμμα δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ προσαρμοστῇ μὲ τὴν νέα κατάσταση ἀφοῦ θὰ ἔχει πρῶτα-πρῶτα νὰ λύσῃ τὸ ἄλυτο πρόβλημα — τὸ οἰκονομικό. Τὰ ἐθνικὰ δάνεια δὲν ἐπιτυγχάνουν, οἱ νέες φορολογίες δὲν θὰ εἶναι ἐπιτυμητὲς ἀπὸ κανένα κόμμα καὶ μιὰ αὐριανὴ στρατιωτικὴ συνειδήση τάξης ποὺ θὰ δημιουργηθῇ στὸ στράτευμα, θὰ εἶναι ὅχι τὰ μοναδικὰ ἐμπόδια γιὰ τὴν εὐημερία καὶ ἀνάπτυξῃ τοῦ νέου Κράτους στὴν αὐριανὴ μεταπολεμικὴ εἰρηνικὴ περίοδο ἀν παραδεχτοῦμε πώς ὁ ἀστισμὸς θὰ παγιωθῇ καὶ θὰ ζήσῃ γιὰ πολλὰ ἀκόμα χρόνια. Οἱ πολιτικοί μας ὅμως δὲν τὰ πάρονταν ἔτσι τὰ πράγματα, τὰ βλέπουν ὅλα μὲ τὸ φακὸ τῆς Ἐθνικῆς μας ἀποκατάστασης, δὲ θέτουν καὶ δὲ συζητοῦν ζητήματα ἀλλ᾽ ὅπως-ὅπως βιάζονται γιὰ νὰ πάρουν περισσότερα χωρίς ν' ἀντιμετωπίζουν καὶ τὰ ἐνδεχόμενα ἀποτυχίας εἴτε στρατιωτικῆς εἴτε διπλωματικῆς. Καιροσκόποι κοντόφυλα-μοι, παραγνωρίζουν τὸ αὐριο.

Ο ἐκλογικὸς ἀγώνας ἀρχίσε. Ὁ Βενιζελισμὸς εἶναι πάνοπλος καὶ τὸ βαρὺ πυροβολικό του εἶναι οἱ μεγάλες του ἐθνικὲς ἐπιτυχίες. Στὰ ἐσωτερικὰ δὲν ἔχει κανένα πρόγραμμα. Ἐδιοίκησε μὲ τόση αὐταρχικότητα, πεῖσμα, τρομοκρατία καὶ ἀντίθετα στὸ αἰσθημα τῆς πλειοψηφίας, στὰ τρία τελευταῖα χρόνια, ποὺ ἀν προσθέσωμε καὶ τὶς πρωτοφανεῖς καταχρήσεις τῶν φίλων του καὶ τὸν ἀφανταστὸ πλούτισμὸ τῶν βουλευτῶν, ὑπουργῶν, ἀνωτάτων ὑπαλλήλων στρατ. δικαιοσύνης κλπ. μποροῦμε ἀνεπιφύλακτα νὰ ποῦμε πώς ξεπέρασε τὴν μακαρίτισσα φαυλοκρατία. Ὁ Βενιζελισμὸς ως ἰδέα-ἀνόρθωση ἀντικαταστάθηκε ἀπὸ τὸν Ρεπουλισμὸν ἀντίδραση-ἔξαχρείωση. Τὸ μεγαλύτερο ὅμως ἔγκλημά του εἶναι ὅτι μὲ τὴν ἀστατη διαχείριση τοῦ δυναστικοῦ ζητήματος καὶ μὲ τὴν ἀνατοφασιστικότητα καὶ τὶς ἀλληλοσυγκρουόμενες ἀντιγνωμίες καὶ θεωρίες ἐπάνω στὸ ζήτημα αὐτὸν ἐδημιούργησε ζήτημα δυναστικό ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά ἐνώ ἀπὸ τὴν ἄλλη δὲν ἀφήκε οὔτε μέσα στὸ κόμμα του, οὔτε ἔξω, νὰ δημιουργηθῇ ἀντίρροπη δημοκρατικὴ μερίδα καὶ νὰ γίνη ἡ ἀνάλογη θετικὴ προπαγάνδα ὥστε νὰ εἶναι συνειδητότερος ἀγώνας τῶν ἀστικῶν κομμάτων αὐριο. Κι ἔτσι τὰ δυὸ Κόμματα θὰ παρουσιαστοῦν στὶς ἐκλογές τοῦ Ὀκτωβρίου μὲ τὸ πιὸ πρωτόγονο καὶ ἀναχρονιστικὸ πρόγραμμα. Οἱ βενιζελικοί θ' ἀγωνιστοῦν γιὰ τὸν «Ἀρχηγὸ τῆς φυλῆς» καὶ οἱ ἀντιβενιζελικοί γιὰ τὸν Κωσταντίνο. Καμμιά ἄλλη προγραμματικὴ κατεύθυνση καὶ καμμιά δημοιογένεια καὶ συνογκὴ στὸ καθένα κόμμα. Κομματικὸς συρρετὸς ποὺ πιστεύει σὲ δυὸ πρόσωπα μὲ τὴν πιὸ ταπεινὴ δουλοφροσύνη. Στὴ διαμάχη ὅμως τῶν Βενιζελικῶν καὶ Βασιλικῶν αὐτὴ τὴ φορά θὰ προστεθῇ καὶ τὸ Σοσιαλιστικὸ Ἐργατικὸ Κόμμα καὶ ἀν ἀκόμα δὲν κατέλθη στὸν ἐκλογικὸν ἀγώνα κι ἀναγκαστῇ νὰ κάμη ἀρνητικὴ ἐκλογικὴ προπαγάνδα. Θὰ εἶναι ἡ πρώτη φορά ποὺ θὰ παρουσιασθῇ ἔνα κόμμα μὲ ὠρισμένες ἀρχὲς ἐπάνω στὰ ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ ζητή-

ματα. Βασισμένο στήν πάλη τῶν τάξεων θὰ πολεμήσῃ, μὲ δσα μέσα διαθέτει, τὴν Ἑλληνικὴν πλουτοχρείαν καὶ ὁ ἀγωνιστὴν νὰ ἔνπνήσουν οἱ μικροαστικὲς μᾶζες ἀπὸ τὴν κακομοιουριὰν καὶ ἀδιαφορίαν. Μὲ ἔκκαθαρισμένες ἀρχὲς γιὰ τὰ ἐσωτερικὰ θὰ πολεμήσῃ καὶ τὶς δύο ἀντιμαχόμενες ἀστικὲς φατρίες ὅχι στὸ ἐπίπεδο τῆς μικροπολιτικῆς ἀλλὰ γύρω στὰ μεγάλα καὶ πολυσύνθετα προβλήματα τῆς σύγχρονης πολιτικῆς ζωῆς. Στά ἐξωτερικὰ θὰ πη καθαρὰ τὴ γνώμη του καὶ θὰ καταγγείλη κάθε νέο πόλεμο καὶ κάθε νέα ἐκστρατεία. Στὸν κύκλο αὐτὸν τῆς πολεμικῆς του θὰ εἰναι ἀμείλικτο. Καὶ ἔχομε δεδομένα νὰ πιστεύωμε πώς δὲ θὰ τρομοκρατηθῇ ἀπὸ τὸ ἀνελεύθερα μέτρα τῆς Κυβέρνησης. Τὴν τωρινὴν μάλιστα ἐκστρατείαν τῆς Μικρασίας εἰλέτο τὸ θᾶρρος ὁ διευθυντής τοῦ «Ριζοσπάστη» νὰ τὴν χαρακτηρίσῃ ὡς τυχοδιωκτικὴν σ' ἕνα πολύκροτο ἄρθρο του ποὺ ἀνάγκασε τὸν κ. Βενιζέλο ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Βουλῆς νὰ διατάξῃ τὴν καταδίωξην τοῦ Πετσόπουλου. Ἀλλὰ καὶ τὸ Σ. Ε. Κ. μὲ δλο τὸν στρατ. νόμο καὶ τὴ Λογοκρισίαν ἐκυκλοφόρησε μανιφέστο ἐντονο κατά τῆς ἐκστρατείας αὐτῆς καταγγέλλοντας ὅτα τὰ ἀστικὰ κόμματα ὡς ὑπεύθυνα καὶ ὑπόλογα. Τὸ μανιφέστο ποὺ ἀναδημοσιεύτηκε καὶ στὸν σοσιαλιστικὸν τύπο τοῦ ἐξωτερικοῦ ὑπογράψτηκε ἀπὸ τὸ Γ. Γραμματέα τοῦ Κόμματος Ν. Δημητράτο, ἔκαμε μεγάλη ἐντύπωση μέσα στὶς ἐργατικὲς μᾶζες καὶ ὡς ἡταν ἐπόμενο ἐπροκάλεσε τὴν ἀγανάκτηση τοῦ ἀστικοῦ τύπου καὶ τῆς ἀστικῆς δικαιοσύνης.

Αὐτὴ εἰναι ἡ προεκλογικὴ μαζ κατάσταση. Ποιὸς θὰ νικήσῃ, ἀδηλο καὶ κρύφιο γιὰ τὴν ὥρα. Ἐτσι ποὺ γίνονται οἱ ἐκλογὴς μὲ δλο τὸν ἀντιβενιζελισμὸν τοῦ λαοῦ γενικά, εἰναι πιθανὸν νὰ δώσουν τὴν νίκην στὸ Βενιζέλο, ἔτσι ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο καὶ Στερεά. Πάντα ὅμως η νέα ἀναθεωρητικὴ (!) ἐθνοσυνέλευση δὲ θὰ εἰναι βιώσιμη οὕτε μὲ τὶς ἐκλογὴς αὐτὲς θὰ ἔθυμην τὸ ἀντιπολιτευτικὸν αἴσθημα. Ὁ ἐμφύλιος σπαραγμὸς θὰ εἰναι τὸ καταστάλαγμα ὅλης αὐτῆς τῆς τελευταίας πολιτειακῆς περιπέτειας, ἐπτὸς ἐὰν ἡ παγκόσμια Ἐπανάσταση ἀναποδογύσει τὸν καπιταλισμὸν-ἰμπεριαλισμὸν τῶν Μεγάλων, δόποτε ἐκλείπει φυσικὰ καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα τὸ δυναστικὸν-Κωνσταντινικὸν ζῆτημα. Τὴν κοινωνικὴν ἐπανάστασην ὅμως ἐμεῖς τουλάχιστο τὴ βλέπομε πρόσωρη καὶ ἀνέλπιστη γιὰ τὴν ὥρα. Τελειώνοντας προσθέτομε δύο λέξεις γιὰ τὸ Β'. πανελλαδικὸν Συνέδριο τῶν Ἐργατῶν ποὺ γίνεται στὶς 27 τοῦ Σεπτεμβρῆς. Περιμένομε πολλά ἀπὸ τὸ Συνέδριο αὐτό. Καὶ πρὸ παντὸς τὴν συστηματικῶτερη δργάνωση τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας μὲ περισσότερο ἔκκαθαρισμένες ἀντιλήψεις στὶς ἐπαγγελματικὲς καὶ πολιτικὲς ἐπιδιώξεις. Ἐχομε λόγους νὰ ἐλπίζουμε πώς τὸ Συνέδριο αὐτὸν παράλληλα πρὸς τὸν ἐπίμονο, ἡθικὸν καὶ τίμιον ἀγῶνα τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Ἐργατικοῦ Κόμματος θὰ συστηματοποιήσῃ σὲ θετικὲς βάσεις τὸν ἐπαγγελματικὸν ἀγῶνα τῆς ἐργατικῆς ἀνάλογα μὲ τοὺς ὑπάρχοντας καὶ δημιουργημένους οἰκονομικοὺς δρούς καὶ μὲ ἔκκαθαρισμένο διεθνιστικὸν χαρακτῆρα. Ἐλέγομε ἀκόμα πώς ἀπὸ τὸ Συνέδριο αὐτὸν θὰ ἐπικρατήσουν οἱ ἀντιλήψεις ἔκεινες ποὺ πρέπει, ὥστε νὰ μείνη γιὰ τὸ παρόν καὶ τὸ μέλλον ἀνεπιρέαστη ἡ προλεταρικὴ συνείδηση ἀπὸ τὶς ἀστικὲς προιλήψεις καὶ η τακτικὴ τοῦ Ἐργατικοῦ κινήματος νὰ εἰναι τακτικὴ δική του ἐμπνευσμένη καὶ ἐπαναστατική. "Οταν σκεφθοῦμε τί ἡταν χθὲς ἀκόμα οἱ ἐργάτες καὶ τί εἰναι σήμερα γινόμαστε πολὺ αἰσιόδοξοι γιὰ τὸ μέλλον τους.